

Siberkondri Ciddiyet Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Siberkondri Ciddiyet Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30195>

Özet

Siberkondri Ciddiyet Ölçeği (SCÖ), bireylerin internet üzerinden sa?lik bilgisi aray???na girmesi sonucu ortaya ç?kan a???r kayg? ve endi?e durumunun ?iddetini ölçmek amacıyla tasarlanm?? bir araçtır. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce formunun Türkçe kültürüne uyarlanmas?yla Süleyman Utku Uzun ve Meryem Zencir taraf?ndan 2018 y?l?nda kullan?ma sunulmu?tur. Ölçek, toplam 33 madde ve 5 alt boyuttan olu?maktadır.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen psikometrik veriler, SCÖ'nün Türkçe versiyonunun güçlü bir yap?sal geçerli?e ve yüksek bir iç tutarlılık güvenilirli?ine sahip oldu?unu göstermektedir. Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullanarak, bireylerin siberkondri düzeylerini do?ru ve hassas bir ?ekilde belirlemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Siberkondri, internet, Sa?lik Kayg?s?, Likert Ölçeği, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlamas?, RMSEA.

Yazarlar

Süleyman Utku Uzun, Meryem Zencir

Amaç

Siberkondri Ciddiyet Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin interneti kullanarak hastalık veya semptomlar? ara?t?rmas? sonucunda ya?ad?klar? kayg? düzeyinin ?iddetini ve bu davran???n i?levselli?i bozucu etkilerini belirlemektir. Bu araç, özellikle klinik ortamlarda ve ara?t?rma çal??malar?nda, a???r çevrimiçi sa?lik arama davran???n?n (siberkondri) yayg?nl???n? ve ciddiyetini objektif ölçütlerle de?erlendirmek için geli?tirilmi?tir.

Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, 2018 y?l?nda Uzun ve Zencir taraf?ndan gerçekte?irilerek, Türk kültürüne özgü ba?lamda siberkondri fenomeninin güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçülmesini sa?lam???r. Bu sayede, Türk popülasyonlar? üzerinde yap?lan ara?t?rmalarda ve klinik müdahalelerde standart bir de?erlendirme aracı kullanma imkanı do?mu?tur.

Yapı

Ölçek, siberkondri yap?s?n?n çok boyutlu do?as?n? temsil eden 33 maddeden ve **be? farklı alt boyuttan** olu?maktadır. Bu alt boyutlar, bireyin çevrimiçi sa?lik arama davran???n?n farklı yönlerini, örneğin a???r arama e?ilimini, araman?n yaratt??? kayg? ve s?k?nt?y?, aramay?

durdurmada yaşanan zorluklar ve çevrimiçi bilgilerin olumsuz etkilerini kapsamaktadır.

Ölçeğin derecelendirilmesi, 5 basamaklı Likert tipi bir ölçek kullanılarak yapılmaktadır. Yanıt seçenekleri "1= hiçbir zaman" ile "5= her zaman" arasında değişmektedir. Bu derecelendirme yapısı, bireylerin siberkondrik eğilimlerinin sıklığını ve yoğunluğunu detaylıca yakalamayı mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında yapı geçerliliği, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile test edilmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin orijinal beş faktörlü yapısının Türk örnekleminde de iyi bir uyum sergilediğini göstermektedir. Elde edilen uyum indeksleri, modelin veriye olan güçlü uyumunu kanıtlamaktadır:

χ^2 değeri: 1308.977 (df = 490, $p < 0.001$)

χ^2/df oranı: 2.67

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual): 0.080

GFI (Goodness of Fit Index): 0.80

Robust RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation): 0.064

Robust CFI (Comparative Fit Index): 0.94

Robust NNFI (Non-Normed Fit Index): 0.95

BIC: 29,747.606, AIC: 29,476.803

Özellikle Robust CFI (0.94) ve Robust NNFI (0.95) değerleri ile Robust RMSEA (0.064) değeri, modelin mükemmel veya çok iyi düzeyde uyum sağladığını göstererek ölçeğin yapı geçerliliğini kuvvetli bir şekilde desteklemektedir.

Güvenirlilik

Siberkondri Ciddiyet Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirliliği, Cronbach Alpha katsayısıyla değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı **0.89** olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik açıdan oldukça yüksek ve kabul edilebilir bir güvenirlilik düzeyini temsil etmektedir.

Yüksek Cronbach Alpha değeri, ölçeği oluşturan 33 maddenin siberkondri yapısının tutarlı bir biçimde ölçtüğünü ve ölçeğin hem araştırmalarda hem de klinik uygulamalarda güvenilir sonuçlar üreteceğini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 33 madde ile ölçülen **5 alt boyuta** sahiptir. Türkçe uyarlama çalışmasında

uygulanmış doğrulayıc faktör analizi, orijinal ölçeğin teorik beş faktörlü yapısının Türk popülasyonunda da geçerli olduğunu göstermiştir. Bu faktör yapısı, siberkondri davranışının heterojen bileşenlerini ayrıştırarak daha derinlemesine analiz imkanı sunmaktadır.

Uyum indekslerinin ($\chi^2/df = 2.67$) ve diğer uyum ölçütlerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olması, 33 maddelik ve 5 faktörlü modelin yapısal bütünlüğünün korunduğunu ve ölçeğin çok boyutlu yapısının güçlü olduğunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 33 maddelik Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali İngilizcedir.)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (İnternet kullanan yetişkinler)

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Genellikle yetişkin örneklem)

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki akademik veya genel yetişkin örnekleme üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Siberkondri, İnternet Bağımlılığı, Sağlık Anksiyetesi, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Cronbach Alpha, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Yapısal Eşitlik Modellemesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: utkuuzun402@gmail.com (Süleyman Utku Uzun)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler & Ücret ve Test Yolu

Siberkondri Ciddiyet Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli olan izin ve ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Süleyman Utku

Uzun ile doğrudan iletişime geçilerek temin edilmelidir.

Ölçeğe ait orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [siberkondri-onem-olcegi-toad.pdf](#).

Referanslar

Uzun, S. U., & Zencir, M. (2018). Reliability and validity study of the Turkish version of cyberchondria severity scale. *Current Psychology*, 1(7).

Bu çalışmanın ResearchGate üzerinden erişilebilen akademik yayın linki şöyledir: [researchgate.net](#).

Siberkondri Ciddiyet Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin 33 maddesi kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelere erişim ve tam kullanım yönergeleri için okuyucuların sorumlu yazar Süleyman Utku Uzun ile iletişime geçmeleri veya orijinal referans yayınının incelemeleri gerekmektedir.